

Франція, Швеція, а з 30-х років XVII ст. приєдналася Росія. Ворогуючі сторони прагнули залучити на свій бік запорозьке, реєстрове і невизнане польським урядом українське козацтво, яке на той час зарекомендувало себе мобільною, високопрофесійною військовою силою.

Після вступу Франції у війну з Іспанією у 1635 р. австрійський імператор запросив на допомогу українських козаків. Вони успішно діяли в тилу французьких військ, громили загони фуражирів і частин, що відстали. Запорожці сприяли успіхові союзницьких військ, внаслідок чого французька армія була змушена залишити Бельгію. На полях Франції українські козаки примножили свою лицарську славу. Навіть колишні противники мусили визнати мужність і високу військову вправність українських найманців. Граф де-Брежі у 1644 р. писав кардиналу Мазаріні, що вони були дуже відважними вояками, непоганими вершниками, досконалою піхотою та здатними до захисту фортець.

Важливу роль зіграли козаки і у воєнних діях на території Московської держави. Саме козацтво стало тією рушійною силою, без якої неможливим були усі перемоги Московської держави. Саме за допомогою козацьких загонів було підписано не мало мирних договорів між польською стороною та Москвою. У перебігу подій Хотинської війни, українські козаки зіграли вирішальну роль. Вони захистили Україну і Польщу від завоювання Туреччиною, стали непереборною перешкодою на шляху дальшої експансії войовничого ісламізму на Європейський континент, але за свої мужність і героїзм нічого не отримали.

Цікавою є історична згадка про появу козаків в Америці у XVII ст. під проводом Дж.Смітта – видатною постаттю англійської і американської історії того часу. У своїх спогадах Смітт описує Лаврентія Богуна – українського козака, цирулика і лікаря. Перебуваючи в Америці козаки познайомилися з новою культурою та привезли її надбання до рідної землі. Мова йде про тютюн, який козаки привезли до України ще на початку XVII ст. Підтвердженням цього є відома пісня „Ой, на горі та й жінці жнуть”, де говориться, що козацький гетьман Сагайдачний закурив люльку, а потім проміняв жінку на тютюн та люльку.

Проаналізувавши наведені факти, можна зробити висновок – уявлення про українців і Україну закордоном почало складатися задовго до сьогодення завдяки козацтву. Саме тому ми, спираючись на досвід наших предків, маємо і зараз докласти усіх зусиль для того, щоб наша держава була гідним суб'єктом на політичній арені, яку б поважала міжнародна спільнота.

Демченко Ю.О.

студентка 4 курсу Запорізького національного університету,
Наук. керівник: Борщевська Г.Е.,
старший викладач кафедри
цивільного права ЗНУ

ОСОБЛИВОСТІ УКЛАДАННЯ МИРОВОЇ УГОДИ НА СТАДІЇ ЗВЕРНЕННЯ СУДОВОГО РІШЕННЯ ДО ВИКОНАННЯ

Одним із основних принципів цивільного процесуального права України є принцип диспозитивності, зміст якого полягає у наданні сторонам, іншим особам, які беруть участь у справі, можливості вільно здійснювати і розпоряджатись матеріальними правами щодо предмета спору та процесуальними засобами їх захисту. Однією з форм прояву принципу диспозитивності є гарантована законом можливість сторін при досягненні домовленості припинити спір шляхом укладення мирової угоди. Здійснення права на укладення мирової угоди є ефективним способом врегулювання спору та ліквідації правового конфлікту між сторонами матеріального правовідношення.

Мирова угода в цивільному процесі представляє собою угоду сторін про припинення судового спору мирним шляхом на підставі взаємних поступок і повного або часткового задоволення зустрічних вимог і може укладатися на будь-якій стадії цивільного процесу. Метою укладання такої угоди є врегулювання спору на основі взаємних поступок. Угода може стосуватися лише прав та обов'язків учасників спірних правовідносин та предмета позову. Порядок позасудового врегулювання спору між сторонами шляхом укладення мирової угоди має певні особливості на кожній стадії процесу. Якщо така угода укладається під час розгляду справи по суті, апеляційного чи касаційного оскарження судового рішення, то сторони повинні повідомити про це суд, зробивши спільну заяву. Якщо мирову угоду або повідомлення про неї викладено в адресованій суду письмовій заяві сторін, ця заява приєднується до справи. До ухвалення судового рішення у зв'язку з укладенням сторонами мирової угоди суд роз'яснює сторонам наслідки такого рішення, перевіряє, чи не обмежений представник сторони, який висловив намір вчинити ці дії, у повноваженнях на їх вчинення. Результатом таких дій є ухвала суду про закриття провадження у справі, після чого повторне звернення до суду з приводу спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав не допускається.

Коли мирова угода укладається на стадії звернення судового рішення до виконання, то процедура її затвердження має певні особливості. Це пов'язано, по-перше, з тим, що є рішення зі спірного питання, яке набрало законної сили і звернено до примусового виконання. По-друге, з'являється ще один учасник правовідносин – державний виконавець. По-третє, вся попередня діяльність суду, направлена на вирішення спору по суті, «відмітається» сторонами.

Чим же мирова угода на стадії примусового виконання судового рішення представляє інтерес для учасників спору? На відміну від ухваленого судом рішення по справі, яке може і не задовольняти якусь із сторін або обидві, при укладенні мирової угоди зберігаються партнерські відносини, ділові зв'язки,

економляться час та кошти на судову тяганину і на примусове виконання рішення, у стягувача з'являється надія отримати хоча б частину своєї вимоги.

Процедура укладення мирової угоди в процесі виконання судового рішення регламентується спеціальною нормою – ст. 372 ЦПК. Нею передбачається, що сторони звертають до державного виконавця з відповідною письмовою заявою, який не пізніше триденного строку передає її до суду за місцем виконання рішення для визнання. У випадках визнання судом мирової угоди між стягувачем і боржником виконавче провадження підлягає закриттю. Державний виконавець виносить відповідну постанову, яка затверджується начальником органу ДВС.

Правовими наслідками укладення мирової угоди на стадії звернення судового рішення до виконання є те, що стягувач вже не може повторно звернутися до державного виконавця для застосування заходів державного примусу щодо боржника на виконання рішення суда.

Таким чином, можливість сторін по-іншому узгодити свої інтереси після формальної реалізації права на звернення до юрисдикційного органу – суду, який вже вирішив спір, і є тією законодавчою гарантією, втіленням у життя принципу диспозитивності. Важливими юридичними наслідками укладення і визнання судом мирової угоди для сторін виконавчого провадження є відсутність необхідності здійснювати подальше примусове виконання державним виконавцем і припинення виконавчого провадження.

Тому, виходячи саме з принципу диспозитивності, в цій ситуації некоректно робити акцент на руйнуванні попередньої діяльності суду, порушенні вимог загальнообов'язковості судового рішення. При регулюванні мирової угоди як на початковій, так і на завершальній стадії процесу законодавцем не повністю взято до уваги правову природу цього феномена та не враховано її особливостей на стадії виконавчого провадження. І тому у правозастосовній діяльності виникають численні проблеми під час укладення, визнання і примусового виконання мирових угод. Часто цей інститут плутають з іншими, такими, як відмова стягувача від стягнення, добровільне виконання рішень, незважаючи на різну їх природу та функції. Отже, мирова угода має напрочуд багатогранний, комплексний та надзвичайно складний правозастосовний характер, зумовлений, як одночасним її регулюванням нормами матеріального та процесуального права, так і не до кінця опрацьованими можливостями та моментами її застосування.

Дяченко Ю.С.

студентка II курсу

юридичного факультету

Запорізького національного університету

Науковий керівник: Бостан Л.М., к.і.н.,

доцент Запорізький національний

університет